

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**ЛЮДИНА ЯК ЦІЛІСНІСТЬ:
ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, СОМАТИЧНІ
ТА СУСПІЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я**

**21 червня 2018 р.
м. Одеса, Україна**

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії та біоетики
Кафедра психології
Психологічна служба
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ПСИХОСІНЕРГЕТИКИ ТА АЛЬФОЛОГІЇ

ЛЮДИНА ЯК ЦІЛІСНІСТЬ:
ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ,
СОМАТИЧНІ ТА СУСПІЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції*

21 червня 2018 року

Випуск 1

Одеса – 2018

УДК 113:159.955 (066)
ББК 87.+88.39 573.3яи31

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Одеського національного медичного університету
(протокол № 12 від 25 червня 2018 р.)*

Редакційна колегія:

Доннікова І. А. – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська морська академія»;

Кривцова Н. В. – директор ТОВ «Міжнародна академія психосінергетики та альфології», керівник психологічної служби Одеського національного медичного університету;

Медянова О. В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри філософії та біоетики Одеського національного медичного університету;

Терзі О. О. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри філософії та біоетики Одеського національного медичного університету;

Відповідальний редактор:

Ханжи В. Б. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та біоетики Одеського національного медичного університету.

Рецензенти:

Борисюк А. С. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та філософії ДНЗ «Буковинський державний медичний університет».

Утюж І. Г. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін Запорізького державного медичного університету.

Л 937 Людина як цілісність: філософсько-методологічні, соматичні та суспільно-психологічні аспекти здоров'я: Збірник матеріалів наукової інтернет-конференції, м. Одеса, 21 червня 2018 року / Одеськ. нац. мед. ун-т, каф. філософії та біоетики ; Міжнародна академія психосінергетики та альфології. – Одеса, 2018. – 149 с.

У збірнику матеріалів запропоновано міждисциплінарний погляд на актуальні проблеми буття людини. Представлено результати осмислення людини як цілісності через співставлення філософських, соціально-психологічних та медичних підходів.

Для дослідників питань людського існування та самовдосконалення.

Загальними характеристиками всіх пацієнтів з псоріазом були наступні: на індивідуально-психологічному рівні: низька самооцінка за факторами «Оцінка» (93,33 % в ОГ1 та 96,55 % в ОГ2), «Сила» (93,33 % в ОГ1 та 96,55 % в ОГ2), «Активність» (90,00 % в ОГ1 та 93,10 % в ОГ2), екстернальний тип локус-контролю (80,00 % випадків в ОГ1 та 79,31 % - в ОГ2), високий рівень виразності суб'єктивного відчуття самотності (83,33 % пацієнтів в ОГ1 та 86,21 % - в ОГ2); алекситимічний тип особистості (83,33 % хворих в ОГ1 та 86,21 % - в ОГ2); на психосоціальному рівні: низький рівень задоволення власним соціальним функціонуванням в різних сферах (64,44 % випадків в ОГ1 та 67,82 % - в ОГ2).

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В ПЕРІОД ЮНОСТІ

Фучеджи В. Д.

*Одеський національний медичний університет
(м. Одеса, Україна)*

Аванесова І. Н.

*Одеський національний медичний університет
(м. Одеса, Україна)*

Іванова К. Ю.

*Одеський національний медичний університет
(м. Одеса, Україна)*

До числа найважливіших проблем вивчення особистості відносять проблеми самореалізації, вибору власного шляху розвитку, становлення особистості. Самореалізація, як потреба і здатність людини є фактом, тісно пов'язаним з фактами свідомості, самоактуалізації, самовизначення, саморозвитку. У широкому спектрі психології проблема самореалізації особистості представляла і представляє великий інтерес для багатьох відомих психологів, представників різних шкіл і напрямів. Так, наприклад, у вітчизняній психології проблемами самореалізації особистості займалися Б.Г. Ананьєв, К.А. Абульханова-Славская, Б.Ф. Ломові, Є.Б. Лісовская. В іноземній – А.Маслоу, К.Хорні, К.Рожерс. Збільшення уваги до факту самореалізації пояснюється, на наш погляд, тим, що самореалізація відіграє визначальну роль у життєдіяльності особистості. Саме таке

розуміння ролі самореалізації дозволяє виявити її сутність, вибудувати психологічну систему, яка дозволить розкрити зміст та психологічні детермінанти. Не дивлячись на те, що термін «самореалізація» зустрічається в дослідженнях досить часто, в науці ще не визначився єдиний підхід до досліджуваної проблеми. У сучасній психології спостерігається поліваріантність в методологічних підходах обґрунтування сутнісної природи феномена «самореалізація», що говорить про те, що вирішення цієї проблеми знаходиться в стадії пошуку.

Враховуючи те, що в рамках соціальної обумовленості проблема самореалізації особистості стає все актуальнішою завдяки наростаючій потребі та здатності людини в реалізації себе, виникає необхідність вивчення частини цього проблемного поля – дослідження суверенності психологічного простору і самореалізації. Особливе значення має виявлення взаємозв'язку суверенності психологічного простору та самореалізації в період юнацького віку, як однієї з основ активного становлення суб'єкта на даному віковому етапі.

Проблема самореалізації в юнацькому віці носить фундаментальний характер, вона зачіпає загальну проблему життєвого становлення особистості. У силу її актуальності і значущості в пошуках відповіді на питання про розкриття людського потенціалу до неї звертаються представники різних наук. Більшість досліджень спрямовано на вивчення детермінант і умов впливають на успішність протікання процесу самореалізації.

Теоретичний аналіз психологічної літератури з проблем самореалізації особистості показав різницю трактувань понять «самореалізація» і «самоактуалізація» у вітчизняній психології, тоді як в зарубіжній психології, дані процеси практично ототожнюються. Різниця в термінах «самореалізація» і «самоактуалізація» пов'язана з різними акцентами: на суб'єктивному, внутрішньому, або об'єктивному, зовнішньому, плані існування особистості. В рамках нашого дослідження ми дотримуємося точки зору Л.А.Коростильової, яка розуміє під самореалізацією вищу потреба особистості, спрямовану не лише на реалізацію людиною своїх сил і здібностей, але й на постійне зростання своїх можливостей, на підвищення якості своєї діяльності, в основі якої лежать вищі загальнолюдські цінності.

Кожна людина прагне реалізувати свій внутрішній потенціал по своєму, але один момент є обов'язковим - він повинен свідомо вибрати власний шлях самовдосконалення, прагнучі стати тим, ким він може бути в житті.

Самореалізація особистості в суспільстві є двосторонньою. Суб'єкт реалізує свої потреби, прагнення, задуми і плани, спрямовані на подальший розвиток, як самого себе, так і навколишньої дійсності. Таким чином, в основі самореалізації лежить актуалізація психологічних утворень, що забезпечують здійснення потенцій особистості.

В силу міждисциплінарного положення проблеми самореалізації в системі наук про людину погляд на детермінанти самореалізації є багатоаспектним і неоднорідним. Слід зазначити, що на самореалізацію особистості впливають не стільки певні чинники, скільки цілісний спосіб життя і, безумовно, стратегії, що використовуються людиною на різних етапах життєвого шляху, оскільки самореалізація охоплює весь життєвий шлях людини, особливо інтенсивно протікаючи в молоді роки. До основних внутрішніх факторів самореалізації особистості багато авторів відносять особливості самосвідомості, мотиваційно-потребової сфери, сформовані стратегії подолання важких життєвих ситуацій. До зовнішніх факторів – загальну ситуацію розвитку, засоби масової інформації, вплив оточення, насамперед батьків і близьких людей.

У свою чергу, рівень самореалізації визначається ступенем розвитку інтегральних психічних утворень (специфікою мотиваційної сфери, рівнем суб'єктивного контролю, сформованістю особистісно-смыслових механізмів, зокрема, системи смисложиттєвих орієнтацій), а так само стратегіями самореалізації, актуалізує ці утворення. Суб'єктивні стратегії пов'язані з особливостями структури особистості, а також з віком, сценаріями (життєвими, професійними). Вони зумовлюють бар'єри (труднощі) самореалізації в основних сферах життєдіяльності.

Сутність терміна психологічного простору полягає в міцному, цілісному збереженні кордонів психологічного простору особистості. Простір з цілісними межами називається суверенним в тому випадку,

коли особистість має можливість підтримати свою особистісну автономію, а простір з порушеними межами є депривований.

Так, збереженість кордонів психологічного простору в юнацькому віці може бути пов'язаний з усвідомленою постановкою цілей, що стосується майбутнього особистого життя, з мотивацією досягнення життєвих успіхів, з внутрішнім локусом контролю. Все це буде приводити до розширення кордонів індивідуального «Я» у просторі та часі, суб'єктивно послаблюючи «прихильність» молоді людини до періоду його фізичного існування, при цьому відкриваючи новий шлях з новими можливостями для успішної самореалізації. Депривованність може викликати довгострокові негативні наслідки для всіх сфер життєдіяльності й психічного розвитку особистості в юнацькому віці і, відповідно, до неуспішної або недостатньої самореалізації, що в свою чергу є ризиком виникнення дезадаптації людини в її сформованому життєвому світі.

Список використаних джерел:

1. Абульханова-Славская К.А. Стратегия жизни / К.А.Абульханова-Славская. – М. : Эксма, 1991. – 229 с.
2. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания / Б.Г.Ананьев. – М. : Юристъ, 2001. – 275 с.
3. Коростылёва Л. А. Психология самореализации личности / Л.А.Коростылёва. – СПб. : Речь, 2005. – 222 с.
4. Ломов, Б. Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии / Б. Ф. Ломов. – М. : Наука, 1984. – 445 с.
5. Маслоу А. Мотивация и личность / А. Маслоу. – М. : Наука, 1982. – 111 с.
6. Хорни К. Собрание сочинений / К. Хорни. – 3-е изд. – М. : Смысл, 1997. – 223 с.